

ULUSAL MESLEK STANDARDI

**DERİ İŞLENTİ OPERATÖRÜ
SEVİYE 4**

REFERANS KODU / 10UMS0102-4

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI / 11.04.2018-30388 (Mükerrer)

Meslek:	DERİ İŞLENTİ OPERATÖRÜ
Seviye:	4^I
Referans Kodu:	10UMS0102-4
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	İSTANBUL TEKSTİL VE KONFEKSİYON İHRACATÇI BİRLİKLERİ (İTKİB)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	30.11.2010 Tarih ve 2010/70 Sayılı Karar Rev.01: 14.02.2018 Tarih ve 2018/25 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	17.12.2010-27788 (Mükerrer) Rev.01: 11.04.2018-30388 (Mükerrer)
Revizyon No:	01

^I Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye (4) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İş yerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

AÇKI YAPMA: Deri liflerinin esnetilerek açılması ve sabit alan kazandırılmasını,

ASORTİ: Derilerin kalitesi, cinsi, büyüklüğü, kalınlığı istenilen mamul deri tipi gibi özelliklerine göre sınıflandırılmasını,

BADANA YAPMA: Küçükbaş hayvan derilerinin yüzeyindeki kılın alınması için kirecin kireç ve zırnık içeren badana dispersiyonunu derinin et yüzüne sürülmesini işlemi,

BAZİFİKASYON: Deri tabaklama aşamasında, derilerin tabaklama aşamasının tamamlanması amacıyla krom tabaklama maddesinin daha kuvvetli bağlanması ve daha sonraki işlemlerin daha etkin gerçekleştirilmesi amacıyla ortamın belli düzeyde bazik hale getirilmesini bir sonraki işleme hazırlık olarak, asit-baz dengesinin sağlanması işlemi,

BİTİM İŞLEMLERİ/FİNİSAJ: Derinin yüzey ve kullanım özelliklerinin geliştirilmesi, kullanım süresi ve kalitesinin artırılması amacıyla yapılan son işlemleri kullanım özelliklerini, kullanım süresini ve kalitesini arttıran son işlemi,

BOME: Banyodaki tuz konsantrasyonunu,

BUDAMA: Derinin kullanılmayan parçalarını keserek uzaklaştırmayı,

DEPİKLE: Koruma amaçlı pikle yapılan derilere uygulanan pikleyi çözme işlemi,

ETLEME YAPMA: Ham derinin et yüzeyinde kalmış olan yağ parçalarının kavaletto makinesi ile uzaklaştırılması işlemi,

FİZİKSEL YUMUŞATMA/PATPAT/İSKEFE: Deriyi istenilen yumuşaklığa getirmek için makine yardımıyla yapılan fiziksel lif örgüsünü açma ve esnetme işlemi,

GERGİ/ÇAKIM/ÇİVİLEME: Deri yüzeyini düzeltme, fazla esnemesini engelleme ve deriye çap kazandırmayı,

HAM DERİ: Hayvanlardan yüzülerek elde edildikten sonra salamura işlemlerinden başka bir işlem görmemiş derilere verilen ismi,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

ISLATMA/YUMUŞATMA: Konservasyon sonucu kaybettiği suyu geri kazandırmak, diğer işlemlere hazır hale getirmek ve temizlemek amacı ile deri ve postların havuz, dolap, pervanelerde yapılan işlemleri,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İSTİFLEME: Derilerin üst üste uygun şekilde konarak bekletilmesini,

İŞLENTİ: Ham deriyi işleme aşamalarını,

KESİT KONTROLÜ: İşlenti çeşitli üretim aşamalarında derinin enine kesitinin pH ve optik kontrolünü,

KİREÇ GİDERME: Kireçleme sonrası deride kireçlik işleminden kalan kimyasal kalıntılarının deriden uzaklaştırılmasını,

KİREÇLEME: Derideki kılların kimyasal işleme giderilmesi ve tabaklama işlemi için gerekli olan yapısal açılma işlemini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM: Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KURUTMA - MEKANİK İŞLEM: Yaş işlemlerden geçen ham derinin kurutulması ve bitim işlemlerine hazır hale gelmesi için işlemleri lif yapısının esnetilmesi ve finisaj işlemleri için deri özelliklerinin uygun hale getirilmesi için yapılan işlemler sürecini,

NÖTRALİZASYON: Boyama, yağlama ve retenaj maddelerinin deri içine daha iyi nüfuz etmesi için yapılan asitliğin giderilmesi ve dengeleme işlemini,

PENETRASYON: Kullanılan malzemelerin nüfuz etmesini/bağlanmasını,

pH KONTROLÜ: Asit, bazlık derecesinin kontrolünü,

PİKLE/PİKLAJ: Tabaklama öncesi asit ortamda derinin tabaklamaya hazırlanmasını,

POLİSAJ: Derinin doğal parlaklığını ortaya çıkarma işlemini,

PRES: İşlenmiş deriyi düzleştirme, değişik desenler vermek ve yüzeye oluşturulan polimer filminin düzgün oluşumunu sağlamak, özelliklerini iyileştirmek ve düzleştirme için yapılan işlemi,

RAMAK KALA OLAY: İş yerinde meydana gelen; çalışan, iş yeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RETANAJ: Deriyi yeni özellikler kazandırmak için yapılan ikinci tabaklama işlemini,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

SAMA: Deriyi tabaklamaya hazırlamak ve deriye elastikiyet kazandırmak için özel enzimler yardımı ile derinin yapısını açmak ve kimyasal maddelerin nüfuz etmesini sağlamak için yapılan işlemler,

SEPİLEME: Bozulabilir haldeki derinin çeşitli kimyasal işlemler uygulanarak dayanıklı hale getirilmesi işlemini,

TAVLAMA/KURU DOLAP: İşlenmiş derilerin mekanik etkiyle yumuşatılması/nem kazandırılması işlemini,

TEHLİKE: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya iş yerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TIRAŞ: Derinin istenilen kalınlığa getirilmesini,

ÜRETİM PLANI: İş gücü, üretim olanak ve araçlarının verimli bir şekilde kullanılması, bu araç ve olanaklara göre hangi ürünü ne miktarda ve hangi yöntemlerle ne zaman üretileceğini gösteren tasarı veya modeli,

ÜRETİM REÇETESİ: Deri üretiminde kullanılacak maddelerin isimlerini, işlemlere göre kullanım şekillerini nicelikleri ile yöntemlerini ve koşullarını tanımlayan yazılı bilgiyi,

YAĞ GİDERME: Derinin yapısal, homojen olmayan ve bozulabilen doğal yağlarını özel kimyasallarla deriden uzaklaştırma işlemini,

YAĞLAMA: Derinin yumuşak, düzgün bir yapı alması ve mekanik özelliklerinin iyileştirilmesi için çeşitli yağlar ile yapılan işlemler için,

YARMA: Derinin cinsine ve kullanım amacına bağlı olarak derinin, yarma makinesinden geçirilerek enine iki veya üç tabaka şeklinde ayrılması işlemini,

YAŞ İŞLENTİ: Tabaklama öncesi, tabaklama ve tabaklama sonrası deriye uygulanan yağ/sulu işlem aşamalarının tümünü,

YIKAMA: Deri işlenti aşamalarında derinin kirlilikleri ve kullanılan fazla malzemenin arıtılmasını,

ZIMPARA: Deri kalınlığını ayarlamak ve lifsi yapının yüzey düzgünlüğünü sağlamak için yapılan işlemler

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	7
2. MESLEK TANITIMI.....	8
2.1. Meslek Tanımı.....	8
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri.....	8
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler.....	8
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat.....	8
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	8
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	9
3. MESLEK PROFİLİ	10
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	10
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman.....	28
3.3. Bilgi ve Beceriler	28
3.4. Tutum ve Davranışlar	29
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	30

1. GİRİŞ

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı’nın 01 no’lu revizyonu, İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) tarafından yapılmış ve MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4), iş sağlığı ve güvenliği ile çevresel önlemleri alarak, kalite gereklilikleri çerçevesinde mesleği ile ilgili iş organizasyonu yapan, yaş işlemler, kurutma ve mekanik işlemler ile bitim (finisaj) işlemlerini yürüten ve mesleki gelişim çalışmalarına katılan nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 7535 (Ham deri işleyiciler, tabakçılar ve postçular)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler

4857 sayılı İş Kanunu.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu.

2/7/2013 tarihli ve 28695 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik.

13/7/2013 tarihli ve 28706 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşlerde Çalıştırılacakların Mesleki Eğitimlerine Dair Yönetmelik.

12/8/2013 tarihli ve 28733 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik.

Ayrıca; iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması ve konu ile ilgili risk değerlendirmesi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

Meslekle ilgili diğer mevzuat bulunmamaktadır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4), yeterli büyüklükte, aydınlık ve işin icrası için eksiksiz teknik malzeme ile donatılmış fabrika ve atölyelerde ıslak - kuru zeminde genelde ayakta çalışır.

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4); çalışma ortamında gürültü, yoğun deri ve kimyasal kokusu, kimyasal maddeler, uçucu organik maddelerin ve emisyonların kokularına maruz kalma gibi iş sağlığı ve güvenliği önlemleri gerektiren durumlar ile karşılaşabilir.

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) birim yöneticisi tarafından belirlenen ekip ve depo, kalite kontrol ve bakım – onarım birimleri ile birlikte çalışır.

Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır. Mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler

bertaraf edilir. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda ise işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanım kullanarak çalışır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 15 inci maddesi gereğince sağlık gözetimine tabi tutulur ve aynı Kanunun 17 nci maddesi gereğince mesleki eğitime tabi tutulur ve bunu belgelerir.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre ve kalite gerekliliklerine uygun çalışmak (devamı var)	A.1	İş sağlığı ve güvenliği talimatlarını uygulamak	A.1.1	Yasa ve iş yerine özgü iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular.
				A.1.2	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre işveren tarafından sağlanan kişisel koruyucu donanım kullanarak çalışır.
				A.1.3	Yaptığı iş ile ilgili tehlike ve risklerin belirlenmesine, risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik yapılan çalışmalarına katkıda bulunur.
				A.1.4	Acil durum, ramak kala olay veya kazayı derhal ilgili personele ve acil hizmet birimlerine bildirir.
				A.1.5	Acil durumlarda çıkış ve kaçış prosedürlerini uygular.
				A.1.6	Kimyasallar güvenli çalışma kurallarını uygular.
		A.2	Çevre koruma önlemlerini almak	A.2.1	Mesleki faaliyetin gerçekleştiği ortamlarda çevre koruma ve verimli enerji kullanma faaliyetlerini yürütür.
				A.2.2	İşinin gerektirdiği sarf malzemeleri ve benzeri kaynakları tasarruflu şekilde kullanır.
				A.2.3	Çalıştığı alanda ortaya çıkan çevresel atıkların ve dönüştürülebilir malzemelerin (plastik, kağıt ve benzeri) doğru yere iletilmesini sağlar.
				A.2.4	Taşınması ve depolanması özel önlem gerektiren atıklarla ilgili talimatları uygular.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İSG, çevre ve kalite gerekliliklerine uygun çalışmak	A.3	Kalite gerekliliklerine uygun çalışmak	A.3.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre belirlenen kalite gerekliliklerini uygular.
				A.3.2	Makine, alet, donanım ya da sisteminin kalite gerekliliklerine uygun çalışır.
				A.3.3	Kalite konusunda gerekli durumları ilgili birime bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.1	İş programı yapmak	B.1.1	Süreç ve zaman planlamasını hazırlanacak deri cinsine, müşteri talebine ve üretim planına göre birim yöneticisi ile yapar.
				B.1.2	Deri işlenti aşamalarına uygun şekilde çalışma ortamını hazırlar.
		B.2	Araç, gereç, ekipman ve makine hazırlığı yapmak	B.2.1	Deri işlenti aşamalarında kullanılacak araç, gereç ve ekipmanları kontrol eder.
				B.2.2	Tespit ettiği arıza ve eksikleri birim yöneticisine bildirir.
				B.2.3	Kullanılan makinelerin bakım ve onarımının yapılıp yapılmadığını birim yöneticisi ile kontrol eder.
				B.2.4	Kullanılan makinelerin temizliğini yapar.
		B.3	Üretim planını uygulamak	B.3.1	Birim yöneticisinden aldığı talimat doğrultusunda çalışma ekibini yönlendirir.
				B.3.2	Üretim sürecini takip ederek işi kesintisiz yapar.
				B.3.3	Üretim sürecinde işlem kriterlerine göre tespit ettiği sonuçları birim yöneticisine iletir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Yaş işlemleri yürütmek (devamı var)	C.1	Ham deri asorti takibi yapmak	C.1.1	Ham derilerin ıslatma öncesi sınıflandırma işlemlerinin yapılmasını sağlar.
				C.1.2	Ham derilerin, ıslatma öncesinde budama işleminin yapılmasını sağlar.
				C.1.3	Ham derilerin talimatlara göre tartılmasını sağlar.
		C.2	Islatma ve yumuşatma işlemi yapmak	C.2.1	Dolaba/pervaneye/havuza alınma işleminin derilerin cinsine göre yapılmasını sağlar.
				C.2.2	Islatma ve yumuşatma işlemleri için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.2.3	Hazırladığı karışım ile üretim reçetesi doğrultusunda deriye ıslatma ve yumuşatma işlemini yapar.
				C.2.4	Islatma sonrası derilerin üretim reçetesinde belirtilen süre boyunca yıkanması ve bekletilmesini sağlar.
				C.2.5	Derilerin pH, bome ve ısı kontrollerini ıslatma ve yumuşatma kriterlerine göre yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Yaş işlemleri yürütmek (devamı var)	C.3	Badana işleminin yapılmasını sağlamak	C.3.1	Badana işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.3.2	Hazırladığı karışım ile deriye badana işlemi yapılmasını sağlar.
				C.3.3	Derilerin üretim reçetesinde belirtilen süre boyunca istiflenerek bekletilmesini sağlar.
				C.3.4	Derinin yünlerinin zarar görmeden sağlıklı bir şekilde alınmasını sağlar.
		C.4	Kireçleme işlemi yapmak	C.4.1	Kürk – süet hariç diğer derilerde kireçleme işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.4.2	Hazırladığı karışım ile üretim reçetesi doğrultusunda deriye kireçleme işlemi yapar.
				C.4.3	Kireçleme sırasında ve bitiminde, derilerin fiziksel, görsel ve pH kontrollerini kireçleme kriterlerine göre yapar.
		C.5	Etleme işlemi yapmak	C.5.1	İşlenen deri cinsine uygun makine ayarı yapar.
				C.5.2	Derilerin et yüzeyindeki yağ tabakasının giderilmesi için derilere etleme yapar.
				C.5.3	Etleme yapılan derilerin budanmasını ve tartılmasını sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Yaş işlemleri yürütmek (devamı var)	C.6	Kireç giderme işlemi yapmak	C.6.1	Kürk – süet hariç diğer derilerde kireç giderme işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.6.2	Hazırladığı karışım ile üretim reçetesi doğrultusunda deriye kireç giderme işlemi yapar.
				C.6.3	Derilerin kesit pH, fiziksel ve görsel kontrollerini kireç giderme kriterlerine göre yapar.
		C.7	Sama işlemi yapmak	C.7.1	Sama işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.7.2	Hazırladığı karışım ile üretim reçetesi doğrultusunda deriye sama işlemi yapar.
				C.7.3	Derilerin pH, ısı ve görsel kontrollerini sama kriterlerine göre yapar.
				C.7.4	Derilerin üretim reçetesi doğrultusunda yıkanarak süzdürülmesini sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Yaş işlemleri yürütmek (devamı var)	C.8	Yağ giderme işlemlerini yürütmek (küçükbaş deriler için)	C.8.1	Yağ giderme işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.8.2	Hazırladığı karışım ile üretim reçetesi doğrultusunda deriye yağ giderme işlemini yapar.
				C.8.3	Derilerin pH ve fiziksel kontrollerini yağ giderme kriterlerine göre yapar.
				C.8.4	Derilerin üretim reçetesi doğrultusunda yıkanmasını sağlar.
				C.8.5	Derilerin üretim reçetesi doğrultusunda süzdürülmesini sağlar.
		C.9	Pikle işlemi yapmak	C.9.1	Pikle işlemi için üretim reçetesi doğrultusunda su ve tuzu alarak bome derecesini ayarlar.
				C.9.2	Pikle işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.9.3	Hazırladığı karışım ile üretim reçetesi doğrultusunda deriye pikle işlemini yapar.
				C.9.4	Pikle görmüş derilerin banyo ve kesit pH kontrollerini pikle kriterlerine göre yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Yaş işlemleri yürütmek (devamı var)	C.10	Depikle (pikle bozma) işlemi yapmak	C.10.1	Depikle işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.10.2	Hazırladığı karışım ve bombedeki su ile üretim reçetesi doğrultusunda deriye depikle işlemini yapar.
				C.10.3	Depikle olmuş derilerin pH kontrolünü depikle kriterlerine göre yapar.
				C.10.4	Derileri üretim reçetesine göre süzdürerek boşaltır.
		C.11	Sepileme (tabaklama) işlemlerini yürütmek	C.11.1	Sepileme işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.11.2	Hazırladığı karışım ile üretim reçetesi doğrultusunda deriye sepileme işlemini yapar.
				C.11.3	Kesit pH ve kaynama kontrollerini sepileme kriterlerine göre yapar.
				C.11.4	Derilerin fazla sularının süzdürülmesini sağlar.
				C.11.5	Derileri kırıştırmadan düzgün olarak üst üste istifler.
				C.11.6	Derilerin sınıflandırılmasını mamul deri özelliğine ve müşteri taleplerine göre sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Yaş işlemleri yürütmek (devamı var)	C.12	Sıkma işleminin yapılmasını sağlamak	C.12.1	Derilerin fazla sudan arındırılması için sıkma işleminin yapılmasını sağlar.
				C.12.2	Sıkma işlemi görmüş derileri yaş işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
		C.13	Yarma işleminin yapılmasını sağlamak	C.13.1	Büyükbaş hayvan derilerinin yarılmalarını sağlar.
				C.13.2	Yarma işlemi görmüş derilerin kalınlığını üretim reçetesine göre kontrol eder.
		C.14	Tıraş işlemini yapmak	C.14.1	Üretim reçetesi doğrultusunda derileri tıraşlar.
				C.14.2	Tıraş işlemi tamamlanmış derilerin kalınlığını üretim reçetesine göre kontrol eder.
				C.14.3	Tıraş işlemi tamamlanmış derilerin parti ağırlığının tespit edilmesini sağlar.
				C.14.4	Tıraş işlemi tamamlanmış derileri üretim reçetesi doğrultusunda yıkar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Yaş işlemleri yürütmek (devamı var)	C.15	Nötralizasyon işlemi yapmak	C.15.1	Nötralizasyon işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.15.2	Hazırladığı karışım ile üretim reçetesi doğrultusunda deriye nötralizasyon işlemi yapar.
				C.15.3	Derilerin banyo ve kesit pH kontrollerini nötralizasyon kriterlerine göre yapar.
				C.15.4	Derilerin süzdürülme işlemi nötralizasyon işlemine göre yapar.
				C.15.5	Nötralizasyon işlemi tamamlanmış derileri üretim reçetesi doğrultusunda yıkar.
		C.16	Retenaj işlemi yapmak	C.16.1	Retenaj işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.16.2	Hazırladığı karışım ile üretim reçetesi doğrultusunda deriye retenaj işlemi yaparak deriyi belirtilen dolgunluğa ve sıkılığa getirir.
				C.16.3	Derilerin görsel, kesit ve penetrasyon kontrollerini retenaj kriterlerine göre yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Yaş işlemleri yürütmek	C.17	Boyama işlemi yapmak	C.17.1	İstenilen rengi oluşturmak için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.17.2	Hazırladığı karışım ile üretim reçetesi doğrultusunda deriye boyama işlemini yapar.
				C.17.3	Derilerin görsel, kesit ve penetrasyon kontrollerini boyama kriterlerine göre yapar.
		C.18	Yağlama işlemi yapmak	C.18.1	Yağlama işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				C.18.2	Hazırladığı karışım ile üretim reçetesi doğrultusunda deriye yağlama işlemini yapar.
				C.18.3	Derilerin görsel ve fiziksel kontrollerini yağlama işlemi kriterlerine göre yapar.
		C.19	Kontrol sonrası işlemleri yapmak	C.19.1	Kontrol sonuçlarını kapsamında tespit ettiği hata ve eksiklikleri birim yöneticisine bildirerek düzeltilmesini sağlar.
				C.19.2	Sorumluluğu kapsamında düzeltilebilecek hata ve eksiklikleri düzeltir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Kurutma ve mekanik işlemleri yürütmek (devamı var)	D.1	Açkı - sıkma işlemi yapmak	D.1.1	Açkı - sıkma makinesinde üretim reçetesi doğrultusunda basınç ayarı yapar.
				D.1.2	Derilerin fazla sudan arındırılması ve yüzeyinin daha düzgün hale getirilmesi için derilere açkı – sıkma işlemlerini yapar.
		D.2	Vakum kurutma işlemi yapmak	D.2.1	Vakum kurutma makinesinde üretim reçetesi doğrultusunda basınç ve ısı ayarı yapar.
				D.2.2	Derilerin yüzeyinin düzeltilmesi ve üretim reçetesinde belirtilen nem oranına gelmesi için derileri vakum kurutma yöntemi ile kurutur.
		D.3	Askıda kurutma işleminin yapılmasını sağlamak	D.3.1	Mekanik askı kurutma sistemlerinde üretim reçetesi doğrultusunda makine ayarlarını yapar.
				D.3.2	Yaş işlemleri tamamlanmış derilerin askılarda üretim reçetesinde belirtilen sürede uygun kurutulmasını sağlar.
				D.3.3	Askı kurutma işlemi tamamlanmış derilerin toplanmasını sağlar.
		D.4	Gergide kurutma işlemlerini yürütmek	D.4.1	Gergi kurutma sistemlerinde üretim reçetesi doğrultusunda makine ayarlarını yapar.
				D.4.2	Yaş işlemleri tamamlanmış derilerin gergide üretim reçetesinde belirtilen sürede uygun kurutulmasını sağlar.
				D.4.3	Gergi kurutma işlemi tamamlanmış derilerin nemini kontrol ederek toplanmasını sağlar.
		D.5	Tavlama/kuru dolap işlemi yapmak	D.5.1	Derinin kuruluşuna göre nemli talaş ihtiyacını belirler.
				D.5.2	Derilerin mevcut nem oranını üretim reçetesinde belirtilen nem oranına getirmek için tavlama/kuru dolap işlemini yapar.
		D.6	Mekanik yumuşatma işlemi yapmak	D.6.1	Derilerin uygun şekilde yumuşatılabilmesi için üretim reçetesi doğrultusunda patpat makinesi ayarlarını yapar.
				D.6.2	Derilere üretim reçetesi doğrultusunda patpat işlemi yaparak derilerin yumuşatılmasını sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Kurutma ve mekanik işlemleri yürütmek	D.7	Zımpara işlemi yapmak	D.7.1	Üretim reçetesi doğrultusunda zımpara makinesi ayarını yapar.
				D.7.2	Derileri üretim reçetesi doğrultusunda zımpara yaparak derinin yüzeyinin homojen hale getirir.
				D.7.3	Zımpara işlemi esnasında deri yüzeyindeki tozların alınmasını sağlar.
				D.7.4	Zımpara işlemi tamamlanmış derileri kuru işlemler kriterlerine göre kontrol eder.
				D.7.5	Manuel zımpara uygulamalarında zımpara tozunu alır.
		D.8	Parlatma işlemi yapmak (kürk-süet deriler için)	D.8.1	Kürk – süet derilerde tüyleri parlatmak için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				D.8.2	Kürk – süet derilerde hazırladığı karışımı üretim reçetesi doğrultusunda kürkün – süetin tüylü tarafına sıkarak tüylerin parlamasını sağlar.
				D.8.3	Parlatma işlemi tamamlanmış derileri parlatma işlemleri kriterlerine göre kontrol eder.
		D.9	Tarak işlemi yapmak (kürk-süet deriler için)	D.9.1	Kürk – süet derilerin yüzeyindeki tüyleri tarayarak tüyleri açar.
				D.9.2	Tarak işlemi tamamlanmış derileri tarak işlemleri kriterlerine göre kontrol eder.
		D.10	Kırpma işlemi yapmak (kürk-süet deriler için)	D.10.1	Kürk – süet derilerde tüyleri kırparak tüy uzunluklarını eşit hale getirir.
				D.10.2	Kırpma işlemi tamamlanmış derileri kırpma kriterlerine göre kontrol eder.
		D.11	Kontrol sonrası işlemleri yapmak	D.11.1	Kontrol sonuçlarını kapsamında tespit ettiği hata ve eksiklikleri birim yöneticisine bildirerek düzeltilmesini sağlar.
				D.11.2	Sorumluluğu kapsamında düzeltilebilecek hata ve eksiklikleri düzeltir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Bitim (finisaj) işlemlerini yürütmek (devamı var)	E.1	Bitim işlemleri için asorti takibi yapmak	E.1.1	Mamul deri tipine göre derilere fiziksel kontrol yapar.
				E.1.2	Mamul deri tipine göre sınıflandırma yapılmasını sağlar.
		E.2	Yüzey boyama yapmak	E.2.1	Yüzey boyama işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				E.2.2	Yüzey boyama işlemi için üretim reçetesi doğrultusunda makine ayarlarını yapar.
				E.2.3	Derilerin uygun yöntem ile (silindir, püskürtme ve benzeri) yüzeyini boyar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Bitim (finisaj) işlemlerini yürütmek (devamı var)	E.3	Ütü yapmak	E.3.1	Ütü yapmak için üretim reçetesi doğrultusunda makine ayarlarını yapar.
				E.3.2	Derilerin makinaya talimatlara göre yerleştirir.
				E.3.3	Derileri uygun yöntem ile (hidrolik pres, silindir pres, finifleks pres ve benzeri) ile ütüler.
				E.3.4	Derilerin fiziksel kontrollerini bitim işlemleri (finisaj) kriterlerine göre yapar.
		E.4	Kağıt transfer yöntemi ile yüzey kaplaması yapmak	E.4.1	Kağıt transfer yöntemi ile yüzey kaplaması yapmak için üretim reçetesi doğrultusunda makine ayarlarını yapar.
				E.4.2	Derilerin üretim reçetesinde belirtilen kağıt rulolar ile yüzeyinin kaplanmasını sağlar.
				E.4.3	Derileri yüzey kaplama kriterlerine göre kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Bitim (finisaj) işlemlerini yürütmek (devamı var)	E.5	Polisaj işlemi yapmak	E.5.1	Polisaj işlemi için kimyasal karışımı üretim reçetesi doğrultusunda hazırlar.
				E.5.2	Hazırladığı karışımı üretim reçetesi doğrultusunda deriye uygular.
				E.5.3	Deriye üretim reçetesi doğrultusunda polisaj işlemi uygulayarak derinin doğal parlaklığının ortaya çıkmasını sağlar.
				E.5.4	Deriye fiziksel ve görsel kontroller yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Bitim (finisaj) işlemlerini yürütmek	E.6	Kuru dolap işlemi yapmak	E.6.1	Kuru dolap işlemi için üretim reçetesi doğrultusunda makine ayarlarını yapar.
				E.6.2	Deriye üretim reçetesi doğrultusunda kuru dolap işlemini yapar.
		E.7	Gergi/çivi işlemi yürütmek	E.7.1	Gergi/çivi işlemi yapılarak deri alanının açılması için üretim reçetesi doğrultusunda makine ayarlarını yapar.
				E.7.2	Deriye üretim reçetesi doğrultusunda gergi/çivi işlemi uygulayarak deriye son şeklinin verilmesini ve çap kazandırılmasını sağlar.
		E.8	Asorti işlemlerini yapmak	E.8.1	Deriye son şeklini vermek için deri kenarlarını budar.
				E.8.2	Derinin kontrol ve asorti işlemlerini yapar.
		E.9	Ölçme işlemini yürütmek	E.9.1	Deriyi uygun şekilde yerleştirerek alanlarını ölçer.
				E.9.2	Ölçülen derilerin et yüzeylerine ebatlarının yazılmasını sağlar.
		E.10	Paketleme işlemini yürütmek	E.10.1	Derilerin mamul deri tipine uygun şekilde paketlenmesini sağlar.
				E.10.2	Paketlenen derileri bilgi etikete ile depoya sevk edilmesini sağlar.
		E.11	Kontrol sonrası işlemleri yapmak	E.11.1	Kontrol sonuçlarını kapsamında tespit ettiği hata ve eksiklikleri birim yöneticisine bildirerek düzeltilmesini sağlar.
				E.11.2	Sorumluluğu kapsamında düzeltilebilecek hata ve eksiklikleri düzeltir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	F.1	Bireysel mesleki gelişimi hakkında çalışmalar yapmak	F.1.1	Meslekle ilgili malzeme, araç, gereç ve ekipmandaki teknolojik gelişmeleri takip eder.
				F.1.2	Yönetim tarafından belirlenen mesleki eğitim ve organizasyonlara katılır.
				F.1.3	Meslekle ilgili fuar, sergi, seminer ve benzeri organizasyonlara katılır.
				F.1.4	Mesleği ile ilgili gelişmeleri, yürüttüğü işlemlerde uygular.
				F.1.5	Mesleği ile ilgili belirlediği eğitim eksikliklerini amirine bildirir.
		F.2	Birlikte çalıştığı kişilerin mesleki gelişimine katkı sağlamak	F.2.1	İşe yeni başlayan meslektaşlarına yapılacak işlere ilişkin bilgi ve deneyimlerini aktarır.
				F.2.2	Ekip arkadaşlarına edindiği yeni bilgi ve deneyimlerini paylaşır.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Açkık sıkma makinesi
2. Askı kurutma makinesi
3. Deri kimyasal çeşitleri
4. Dolap çeşitleri
5. Etleme makinesi
6. Finifleks makinesi
7. Gergi/çivi makinesi
8. Hidrolik pres makinesi
9. İskefe makinesi (pat-pat)
10. Kağıt transfer makinesi
11. Kesici çeşitleri
12. Kişisel koruyucu donanım (ayakkabı, eldiven, gözlük, maske ve benzeri)
13. Kuru (tavlama) dolabı
14. Makine aparat çeşitleri
15. Mikser
16. Ölçüm makine, araç ve gereçleri
17. Pervaneli tekne
18. Pistole makinesi
19. Polisaj (polish) makinesi
20. Sıkma makinesi
21. Silindirik boya makinesi
22. Silindirik pres makinesi
23. Tarak makinesi
24. Tıraş makinesi
25. Vakum kurutma makinesi
26. Yarma makinesi
27. Zımpara makinesi

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Araç, gereç ve ekipman bilgisi
3. Atıkların doğru ayrılması ve geri dönüşüm bilgisi
4. Çalıştığı sektör ile ilgili mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
5. Ekip içinde çalışma ve ekip yönetim bilgi ve becerisi
6. El becerisi
7. El-göz koordinasyon becerisi
8. İş sağlığı ve güvenliği bilgisi
9. İş yeri çalışma prosedürleri bilgisi
10. Kalite kontrol prensipleri bilgisi

11. Kayıt tutma ve raporlama bilgi ve becerisi
12. Kimyasallarla çalışma bilgisi
13. Malzeme bilgisi
14. Mesleki matematik bilgisi
15. Mesleki teknolojik gelişmelere ilişkin bilgi
16. Mesleki terim bilgisi
17. Problem çözme becerisi
18. Reçete okuma becerisi
19. Sözlü ve yazılı iletişim becerisi
20. Standart ölçüler bilgisi
21. Temel ilk yardım bilgi ve becerisi
22. Temel iş planlama bilgisi
23. Ürün bilgisi
24. Yangın önleme ve yangınla mücadele bilgisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dahilinde karar vermek
2. Çalışma ortamında iş disiplini sağlamada doğru, etkili tutum ve davranışlara sahip olmak
3. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
4. Çalışmalarında planlı, organize ve dikkatli olmak
5. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
6. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
7. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
8. Ekip içinde uyumlu çalışmak ve ekibini etkin şekilde yönetmek
9. Görev tanımını, görevi ile ilgili talimatları ve sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
10. Güvenli çalışma şartlarına uymak
11. İş yeri çalışma prensiplerine uymak
12. İş yerinde ilgili kişilerden, zamanında bilgi almak ve aktarmak
13. İş yerine ait araç, gereç ve malzemelerin kullanımına özen göstermek
14. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
15. Mesleğindeki teknolojik yenilikleri takip etmek
16. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
17. Meslek etiğine uygun davranmak
18. Öğrenmeye açık olmak ve öğrendiklerini etkili şekilde aktarmak
19. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp ilgilileri bilgilendirmek
20. Temizlik, düzen ve iş yeri tertibine özen göstermek

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Deri İşlenti Operatörü (Seviye 4) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler, 15/10/2015 tarihli ve 29503 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama/Güncelleme Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan/Güncelleyen Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Erbil CİHANGİR, İTKİB/Mesleki Yeterlilik Organizasyon Geliştirme Direktörü

Hüsniye GÖKART, İTKİB/Mesleki Yeterlilik İş Geliştirme Müdürü

Özlay BÜLBÜL, İTKİB/Mesleki Yeterlilik İş Geliştirme Analisti

Fatma ÇARDAK, İTKİB/Mesleki Yeterlilik Meslek/Sektör Danışmanı

Neriman EKİNCİ, İTKİB Meslek Standardı ve Mesleki Yeterlilik Hazırlama Uzmanı / Deri/
Deri/Kürk Hazır Giyim Alan Uzmanı

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Bahri BAŞARAN, Ege Üniversitesi/Deri Mühendisliği Bölümü /Öğretim Üyesi

Ahmet ASLAN, Ege Üniversitesi/Deri Mühendisliği Bölümü /Öğretim Üyesi

Fazıl AKYÜZ İstanbul Üniversitesi Teknik Bilimler MYO Öğretim Üyesi

Cem ÇELİK, İstanbul Üniversitesi Teknik Bilimler MYO Öğretim Görevlisi

Neriman EKİNCİ, İTKİB/ Deri/ Deri/Kürk Hazır Giyim Alan Uzmanı

Mehmet TORLAK, Türkiye Deri Sanayicileri Derneği/Deri Mühendisi

Okşan ÇOŞKUN, MADER Deri/Deri Mühendisi

3. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Prof. Dr. Saliha AĞAÇ, Başkan (Yükseköğretim Kurulu)

Leyla ÖZDEMİR, Başkan Vekili (Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Ali PATLAR, Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)

Rahime AVŞAR, Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)

Gökçe ÇAKAR, Üye (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)

Levent OĞUZ, Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)

Yılmaz UÇAR, Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları
Konfederasyonu)

Pınar ÖZCAN, Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

Tamer TOK, Üye (Türkiye İşveren Sendikaları
Konfederasyonu)

Hilal DOĞRUÖZ ÖZER,

Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)

Halil Ergün İŞERİ,
Konfederasyonu)

Üye (Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları

Neşet ERDOĞAN,

Üye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

4. MYK Yönetim Kurulu

Adem CEYLAN,

Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Temsilcisi)

Prof. Dr. Muzaffer ELMAS,

Başkan Vekili (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
Temsilcisi)

Doç. Dr. Mustafa Hilmi ÇOLAKOĞLU,

Üye (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)

Bendevi PALANDÖKEN,

Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)

Dr. Osman YILDIZ,

Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları
Temsilcisi)

Celal KOLOĞLU,

Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu
Temsilcisi)